41. פינחס. מדוע נבחר יהושע כיורש הראוי למשה רבינו?

אחת השאלות העומדות בפרשתנו היא: מפני מה נבחר דווקא **יהושע בן נון** למלא את מקומו של משה רבנו בהנהגת ישראל, ולא דמויות אחרות שנראו, לכאורה, ראויות לא פחות ממנו נקודת המוצא היא בקשתו של משה רבנו לאחר פרשת בנות צלפחד: **יִפְקֹד ה' אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה.**

חז"ל דרשו שבבקשה זו היה גם צד אישי: משה ראה שבנות צלפחד זכו לרשת את אביהן, ועלה בדעתו שמא גם בניו יירשו את כבודו ואת תפקידו. אולם הקב"ה משיב לו: **קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן, אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ:** ללמדך שאין הנהגת ישראל נמסרת בירושה בלבד, אלא למי שנמצא ראוי מצד מעלתו, מסירותו והכשרתו.

בני משה לא נמצאו ראויים לאותה שעה להנהגת הציבור. גם בני גדולי עולם צריכים לקנות את מעלתם בעמל, ביראה ובמסירות. ויש בזה גם לקח לדורות: פעמים שאדם גדול מסור מאוד לצורכי הכלל, עד שבני ביתו אינם ממשיכים בהכרח את דרכו.

ואמנם, גם בחירתו של יהושע אינה מובנת מאליה. באותו דור היו דמויות גדולות: **עתניאל בן קנז,** שידע להחזיר הלכות שנשתכחו. **פינחס,** שזכה לברית שלום. **כלב בן יפונה,** שעמד יחד עם יהושע בניסיון המרגלים. ואף על פי כן, לא הם נבחרו. פינחס, למשל, שייך לעולם הכהונה ואין לשלב כהונה ומלכות.

ייחודו של יהושע היה בכך שהיה **משרתו הנאמן של משה רבנו.** הוא דבק ברבו יום יום וספג ממנו לא רק תורה, אלא גם דרך הנהגה. חז"ל אמרו: **גדול שימושה של תורה יותר מלימודה.** אם הלימוד נותן לאדם ידיעות, השימוש אצל תלמיד חכם מקנה לתלמידו דרך חיים, ענווה, ושיקול דעת.

יהושע למד ממשה לא רק מה לומר, אלא גם מתי לדבר ומתי לשתוק. כיצד להקשיב, כיצד להכיל את רוחו של כל אחד ואחד, וכיצד לשאת את טרחת הציבור באמונה. לכן נבחר דווקא הוא. ואף אם אמרו הזקנים שפני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה, הרי גם הלבנה מאירה מכוח האור שקיבלה מן החמה. כך יהושע האיר לישראל מכוח תורתו של משה ומכוח דבקותו בו.